

سرشت

کودک من چه مزاجی دارد؟

دکتر کتایون خوشابی

نسخه پنجم

فهرست

- ۱. ماهیت باطنی کودک
- ۲. ماهیت مؤلف
- ۳. سرشت چیست؟
- ۴. ویژگی های باطنی کودک و اهمیت آن
- ۵. ویژگی های سرشتی افراد تنوع طلب
- ۶. ویژگی های سرشتی افراد سطر اول
- ۷. ویژگی های افراد سرشار چیست؟
- ۸. اجزای سازنده سرشت کدامند؟
- ۹. کودکان با سرشت چه ویژگی های اخلاقی دارند؟
- ۱۰. کودکان تنوع طلب چه ویژگی های اخلاقی دارند؟
- ۱۱. کودکان سطر اول چه ویژگی های اخلاقی دارند؟
- ۱۲. ویژگی های شخصیتی افراد سرشار چیست؟
- ۱۳. ویژگی های سرشتی و اهمیت آن
- ۱۴. سرشت و مزاج در رفتار کودک
- ۱۵. ویژگی های سرشتی کودکان تنوع طلب
- ۱۶. ویژگی های سرشتی کودکان سطر اول
- ۱۷. ویژگی های سرشتی کودکان سطر اول
- ۱۸. ویژگی های سرشتی کودکان سطر اول

○ فهرست

- یادداشت ناشر..... ۷
- مقدمه‌ی مؤلف..... ۹
- سرشت چیست؟..... ۱۱
- ویژگی‌های سرشتی افراد وابسته به تشویق چیست؟..... ۱۳
- ویژگی‌های سرشتی افراد تنوع‌طلب چیست؟..... ۱۴
- ویژگی‌های سرشتی افراد خطرگریز چیست؟..... ۱۴
- ویژگی‌های افراد سرسخت چیست؟..... ۱۵
- اجزای سازنده‌ی سرشت کدام است؟..... ۱۶
- کودکان راحت چه ویژگی‌هایی دارند؟..... ۱۷
- کودکان دشوار چه ویژگی‌هایی دارند؟..... ۱۸
- کودکان دیرجوش چه ویژگی‌هایی دارند؟..... ۲۰
- آیا کودکان دشوار بیش‌تر در معرض انواع کودک‌آزاری هستند؟..... ۲۱
- آیا تقسیم‌بندی‌های دیگری از سرشت وجود دارد؟..... ۲۲
- ویژگی‌های شخصیتی افراد برون‌گرا و درون‌گرا چیست؟..... ۲۳
- ویژگی‌های سرشتی و تعاملات اجتماعی چه تأثیری بر هم دارد؟..... ۲۴
- سرشت یا مزاج در هنگام رویارویی با تنش‌های مختلف چه نقشی ایفا می‌کند؟..... ۲۵
- آیا ویژگی‌های سرشتی کودکان در شیوه‌های فرزندپروری والدین نقش دارد؟..... ۲۷
- آیا ویژگی‌های شخصیتی اولیه کودک بر ویژگی‌های شخصیتی آینده‌ی او تأثیر دارد؟..... ۳۰
- آیا می‌توان سرشت کودک تنها عامل ابتلا به اختلالات روان‌شناختی در آینده است؟..... ۳۱

- کدام تیپ شخصیتی در معرض ابتلا به بیماری‌های خاص مثل بیماری قلبی است؟ ۳۲
- آیا بین دلبستگی و سرشت رابطه‌ای وجود دارد؟ ۳۳
- سبک دلبستگی چه نقشی در زندگی آینده‌ی افراد دارد؟ ۳۶
- آیا سبک دلبستگی در کودکان متفاوت است؟ ۳۸
- چه تئوری‌هایی در زمینه‌ی ویژگی‌های سرشتی وجود دارد؟ ۴۰
- ویژگی‌های سرشتی با تعاملات اجتماعی در آینده چه ارتباطی دارد؟ ۴۳
- چه رابطه‌ای بین ویژگی‌های سرشتی و عوامل محیطی وجود دارد؟ ۴۴
- سرشت کودک چه تأثیری بر واکنش او نسبت به اختلافات زناشویی والدینش دارد؟ ۴۵
- آیا سبک‌های فرزندپروری بر تعاملات اجتماعی کودکان تأثیر دارد؟ ۴۶

○ یادداشت ناشر

هنگامی جامعه‌ای سالم و متعادل خواهیم داشت که افراد آن جامعه، از سلامت روان برخوردار و در عرصه‌های اجتماعی فعال باشند. انکار کردن نابسامانی‌های روانی افراد جامعه درست نیست. برای اصلاح، نخست باید درد و بیماری را شناخت. در این صورت، درمان سهل‌تر خواهد بود.

در گذشته‌های دور، اندیشمندان و ادیبان، کتاب‌های پند و اندرز می‌نوشتند تا به مردم آگاهی‌های لازم را برای رسیدن به تعادل اخلاقی و روانی ارائه دهند. اما امروزه این پندنامه‌های ارزشمند به تنهایی کافی نیستند.

زندگی در عصر ما، آگاهی‌ها و مهارت‌های ظریف‌تری را می‌طلبد که با مطالعه و تجربه به دست می‌آیند. دسترسی به اطلاعات درست و کسب مهارت‌های لازم برای زندگی، در پیشگیری از آسیب‌های روانی سهم عمده‌ای دارد. هر چند علاوه بر اطلاعات درست، یافتن راهکارهای صحیح نیز ضروری است.

تاکنون در ایران برای حل مسائل و مشکلات فردی و خانوادگی کتاب‌های ارزشمندی در حوزه‌ی روان‌پزشکی و روان‌شناسی، ترجمه و منتشر شده است، که بیش‌تر آن‌ها راه‌حل‌هایی متناسب با فرهنگ‌های غیرایرانی ارائه داده‌اند. لذا صرف ترجمه‌ی - حتی علمی‌ترین - متون روان‌شناختی غرب نمی‌تواند راهگشای مشکلات جامعه‌ی ما باشد، و ما باید دریافته‌های خود از دانش غرب را با شرایط فرهنگی و میراث

معنوی خود سازگار کنیم تا کلاممان آشنا و راهکارهای درمانی مان مؤثر باشد.

نشر قطره بر آن شده است تا با همکاری روان‌پزشکان و روان‌شناسان برجسته‌ی ایرانی مجموعه کتاب‌هایی را با عنوان «روان و زندگی» منتشر کند. مؤلفان این مجموعه با دانش نظری و تجربه‌های بالینی و درمانی مفید، موضوع‌هایی را برای تألیف انتخاب کرده‌اند که در آن مهارت و تجربه‌ی ویژه‌ای دارند.

این مجموعه به صورت پرسش و پاسخ و به زبانی ساده تنظیم شده است تا خوانندگان بتوانند با مسائل روان‌شناسی آشنا شوند و آگاهانه با مشکلات روانی برخورد کنند و نیز بدانند که به هنگام بروز مشکل چگونه می‌توانند راهنمایی‌های لازم را از مشاوران دریافت کنند.

نشر قطره بر خود لازم می‌داند از روان‌پزشکان، روان‌شناسان و استادان محترمی که در این مجموعه ما را یاری کرده‌اند سپاسگزاری کند.

○ مقدمه‌ی مؤلف

هر فرد با ویژگی‌های خاص سرشتی و ذاتی به دنیا می‌آید: این ویژگی‌ها به‌طور کل تحت تأثیر عوامل ژنتیک هستند و عوامل محیطی نیز بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد. ویژگی‌های سرشتی به‌طور تقریبی پیش‌بینی‌کننده‌ی وضعیت رفتاری فرد در آینده هستند.

به عنوان مثال کودکی که ویژگی‌های سرشتی و ذاتی از او یک کودک راحت می‌سازد در صورتی که تحت نظر والدینی با عملکرد سالم و سبک فرزندپروری مقتدرانه تربیت شود، احتمالاً در زندگی آینده مشکلات رفتاری و اختلالات روان‌شناختی نخواهد داشت و در صورت بروز مشکلات، راحت‌تر قابل درمان است. در حالی‌که اگر همین کودک در خانواده‌ای با سبک فرزندپروری مستبدانه رشد و تربیت شود ممکن است در آینده دچار مشکلات رفتاری و اختلالات متعدد روان‌شناختی شود.

بنابراین عوامل ژنتیک سازنده‌ی سرشت تحت تأثیر عوامل محیطی می‌توانند شکل بگیرند و منجر به بروز رفتارهای فرد شوند. این ویژگی‌ها در تمامی فرهنگ‌ها و نژادها به‌طور یکسان وجود دارند و در سال‌های بعدی زندگی تبدیل به ویژگی‌های شخصیتی فرد می‌شوند و نحوه‌ی رفتارهای او را در دهه‌ی دوم و سوم زندگی شکل می‌دهند.

بنابراین شناخت ویژگی‌های سرشتی به‌خصوص در کودکان، به پیشگیری و شناسایی زودرس مشکلات و اختلالات رفتاری آن‌ها کمک مؤثری می‌کند.